

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра освіти дорослих та цифрових технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

«22» жовтня 2025 року, протокол № 13

Голова Вченої ради

Микола КИРИЧЕНКО

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА:

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРАКТИКИ

Категорія: педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники закладів вищої освіти та наукових установ

Розробники:

Антошук С.В., кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора Центру післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Рецензент(и):

Карташова Л.А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освіти дорослих та цифрових технологій ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Пойда С.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління та адміністрування КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти».

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра освіти дорослих та цифрових технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

«22» жовтня 2025 року, протокол №
13

Голова Вченої ради

_____ Микола КИРИЧЕНКО

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації

ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА:
УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРАКТИКИ

Категорія: педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники закладів вищої освіти та наукових установ

Розробники:

Антощук С.В., кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора Центру післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Рецензент(и):

Карташова Л.А., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освіти дорослих та цифрових технологій ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти».

Пойда С.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри управління та адміністрування КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти».

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми

Стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту (ШІ) зумовлює трансформацію освітніх систем, методів наукових досліджень і форм організації навчання у закладах вищої освіти. Для викладача ЗВО стає ключовою не лише здатність використовувати цифрові інструменти, а й уміння інтегрувати можливості ШІ у власну професійну, педагогічну та дослідницьку діяльність. У сучасних умовах, коли цифрові платформи, генеративні моделі й аналітика даних змінюють традиційні підходи до навчання, зростає потреба у нових компетентностях — управлінських, технологічних, етичних та дослідницьких.

Використання штучного інтелекту відкриває широкі можливості для персоналізації навчання, автоматизації рутинних завдань, удосконалення методів викладання та підвищення якості освітнього контенту. Разом з тим, актуалізуються питання академічної доброчесності, безпеки даних, етичного використання технологій і формування культури відповідального застосування AI у вищій освіті.

Програма підвищення кваліфікації «Штучний інтелект у професійному розвитку викладача: управління та інноваційні освітні практики» спрямована на розвиток цифрової та педагогічної компетентності викладачів, формування навичок використання AI у викладанні, оцінюванні, дослідженнях і самоорганізації професійного розвитку. Вона відповідає пріоритетам державної політики у сфері цифрової трансформації освіти, Концепції розвитку відкритої науки в НАПН України (2024–2030 рр.), Європейській рамці цифрових компетентностей для освітян (DigCompEdu) та стратегічним завданням відновлення і модернізації української системи освіти в умовах воєнних викликів і післявоєнного відновлення.

Реалізація програми сприятиме створенню в закладах вищої освіти інноваційного освітнього середовища, у якому штучний інтелект виступає не лише інструментом, а й партнером у процесі професійного зростання, розвитку наукового мислення й формуванні культури цифрової етики викладача XXI століття.

Цільова група: педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники закладів вищої освіти та наукових установ.

Обсяг (тривалість): 90 годин / 3 кредити ЄКТС (три тижні).

Особливості реалізації програми: Програма реалізується в дистанційній формі, поєднуючи синхронні (відеоконференції) та асинхронні (самостійне опрацювання матеріалів, перегляд відеозаписів, виконання індивідуальних завдань тощо) формати.

Така гнучка модель забезпечує безперервність навчання з урахуванням сучасних умов, зокрема воєнного стану та енергетичної нестабільності.

Освітній процес організовано на базі хмарних сервісів (Google Workspace for Education), систем відеоконференцзв'язку (BigBlueButton, Zoom) та вебпорталу «Український відкритий університет післядипломної освіти» (LMS Adult Learning) .

До проведення занять залучаються науково-педагогічні працівники, тренери та експерти-практики у сфері цифрової освіти, відкритої науки й освітніх технологій , яким за потреби надається додаткова методична й технічна підтримка .

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна.

Мета підвищення кваліфікації: Підвищення рівня цифрової, педагогічної та дослідницької компетентності викладачів закладів вищої освіти через формування знань, умінь і навичок використання технологій штучного інтелекту в освітній, науковій та управлінській діяльності; розвиток здатності ефективно інтегрувати інструменти AI у власну професійну практику з дотриманням принципів академічної доброчесності, етики та безпеки цифрових даних.

Завдання підвищення кваліфікації:

1. Розкрити сучасні тенденції розвитку технологій штучного інтелекту та їх вплив на трансформацію системи вищої освіти і наукових досліджень.
2. Ознайомити слухачів із сучасними AI-інструментами для освітньої, наукової та управлінської діяльності викладача.
3. Сприяти формуванню умінь створювати, адаптувати й оцінювати навчальні ресурси з використанням генеративних нейромереж та інтелектуальних систем.
4. Розвинути компетентності в організації освітнього процесу, що ґрунтується на аналітиці навчальних даних, персоналізації навчання та інноваційних педагогічних моделях.
5. Формувати готовність до використання технологій штучного інтелекту у науково-дослідницькій діяльності, зокрема для збору, аналізу та інтерпретації даних.
6. Забезпечити усвідомлення етичних принципів, ризиків і викликів, пов'язаних із використанням ШІ у вищій освіті, зокрема питань академічної доброчесності, авторського права та цифрової безпеки.
7. Сприяти створенню в закладах вищої освіти інституційної культури відповідального й ефективного використання штучного інтелекту шляхом розроблення внутрішніх політик і рекомендацій.
8. Підвищити здатність викладачів до самоменеджменту, самооцінювання та планування власного професійного розвитку із застосуванням можливостей ШІ.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться (згідно з Професійним стандартом «Викладач закладу вищої освіти», МОН України, 2024):

Педагогічно-дидактична компетентність — здатність планувати, організовувати та проводити навчальні заняття із застосуванням технологій штучного інтелекту, сучасних педагогічних і цифрових підходів; упроваджувати інноваційні освітні практики, що забезпечують індивідуалізацію та інтерактивність навчання; дотримуватися принципів інклюзивності, академічної доброчесності та відкритості у вищій освіті (A1.U1–U4, A1.B1–B3, B1.B1).

Комунікативна компетентність — здатність ефективно взаємодіяти зі здобувачами вищої освіти, колегами, партнерами й стейкхолдерами у цифровому середовищі; використовувати можливості AI-інструментів для організації спільної діяльності, тьюторського супроводу та зворотного зв'язку; підтримувати прозору, толерантну й академічно доброчесну комунікацію (A1.K1–K2, A2.K1, A3.K1).

Оцінювальна компетентність — уміння проєктувати, здійснювати та вдосконалювати процес оцінювання результатів навчання із застосуванням аналітичних інструментів і технологій штучного інтелекту; забезпечувати об'єктивність, прозорість і неупередженість оцінювання у відкритому цифровому освітньому середовищі (B1.U1–U4, B2.U1–U3, B2.B1–B2, B3.U1–U3).

Цифрова компетентність — здатність ефективно використовувати цифрові освітні платформи, сервіси й AI-інструменти для створення, проведення, аналізу та моніторингу інтерактивних онлайн-курсів; розробляти цифровий освітній контент, використовувати аналітику даних для вдосконалення навчального процесу; підтримувати відкриту наукову й освітню взаємодію (B2.U2, B1.B1–B2, Г1.U1–U2).

Науково-дослідницька компетентність — здатність планувати, здійснювати та представляти результати наукових досліджень із використанням інструментів штучного інтелекту; застосовувати методи AI-аналітики, машинного навчання й генеративних моделей для оброблення даних; забезпечувати відкритий доступ до наукових результатів і дотримання принципів академічної етики у відкритій науці (Д1.U1–U2, Д2.U1–U3, Д3.U1–U2, Д1.B1–B3).

Організаційно-управлінська компетентність — уміння планувати, координувати та оцінювати освітні процеси у цифровому середовищі; впроваджувати інструменти штучного інтелекту для управління якістю навчання, аналітики даних і прийняття управлінських рішень; ініціювати зміни та розвивати інституційну AI-політику закладу освіти (Г1.U1–U2, Г3.U1–U2, Г3.B1–B2).

Етична та соціально-відповідальна компетентність — здатність дотримуватися принципів професійної етики, академічної доброчесності, захисту персональних даних і безпечного використання технологій штучного інтелекту; усвідомлювати соціальні наслідки цифровізації освіти; підтримувати

цінності прав людини, демократії та сталого розвитку в освітньому середовищі (Б2.В1, Д1.В1, Ж1.В1, Є2.В1).

Рефлексивно-аналітична компетентність — здатність до самооцінки, критичного аналізу власної діяльності, визначення індивідуальних потреб і напрямів професійного розвитку; уміння використовувати інструменти штучного інтелекту для самоменеджменту, моніторингу результатів та планування професійного зростання (Ж1.У1–У2, Ж2.У1, Ж3.У1–У2).

Лідерсько-модераційна компетентність — уміння ініціювати, фасилітувати та модерувати колективну діяльність у цифровому освітньому просторі; проявляти академічне лідерство у впровадженні інновацій і технологій штучного інтелекту; розвивати культуру відкритості, співтворчості й професійного партнерства в університетській спільноті (Д4.В1, Ж3.В1, Г3.В1).

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Після завершення програми слухач буде здатний:

розуміти сучасні тенденції розвитку технологій штучного інтелекту, їх вплив на трансформацію вищої освіти, наукових досліджень та управління освітнім процесом.

інтегрувати інструменти ШІ у викладання, оцінювання, тьюторський супровід і комунікацію зі здобувачами освіти, забезпечуючи індивідуалізацію та підвищення ефективності навчання.

використовувати AI-інструменти для створення, адаптації та візуалізації навчального контенту; генерувати дидактичні матеріали, тести, рубрики оцінювання з урахуванням потреб студентів.

застосовувати генеративні нейромережі у підготовці освітніх і наукових текстів, аналітичних звітів, візуальних і мультимедійних матеріалів.

організовувати навчальний процес у цифровому середовищі ЗВО, використовуючи інтелектуальні системи підтримки навчання, адаптивні технології та аналітику освітніх даних.

проектувати та здійснювати оцінювання результатів навчання із застосуванням технологій штучного інтелекту, забезпечуючи академічну доброчесність, об'єктивність і прозорість.

планувати й проводити наукові дослідження з використанням AI-інструментів для збору, аналізу, узагальнення й візуалізації даних; забезпечувати відкритість і достовірність результатів.

дотримуватися принципів етики, безпеки та правових норм при використанні штучного інтелекту, захисті персональних даних, роботі з відкритими освітніми і науковими ресурсами.

формувати інституційну культуру відповідального використання штучного інтелекту у ЗВО, розробляти рекомендації або внутрішню AI-політику закладу.

здійснювати самооцінювання та рефлексію власної професійної діяльності з опорою на аналітику даних і цифрові інструменти; визначати траєкторії подальшого професійного розвитку.

проявляти академічне лідерство у впровадженні інноваційних освітніх практик і розвитку культури співтворчості в університетському середовищі.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації: підсумковий контроль здійснюється у формі комплексного заліку, який складатиметься з двох частин: тестування та захист індивідуального підсумкового завдання (проєкту) - презентація результатів використання технологій штучного інтелекту у власній педагогічній або науковій діяльності (наприклад: створений AI-інструмент, навчальний модуль, фрагмент курсу, аналітична розробка тощо).

Документ про підсумки підвищення кваліфікації: Свідоцтво про підвищення кваліфікації (Ліцензія МОН України: Наказ від 15.11.2016 №1492-л «Про переоформлення ліцензій»).

2. НАВЧАЛЬНО ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Управління професійним розвитком педагогів у кризових умовах: допомога штучного інтелекту					
Тема 1.1. Теоретико-методичні основи управління професійним розвитком педагогів	2	4	2		8
Тема 1.2. Основи антикризового менеджменту	2	6	2		10
Тема 1.3. Технології штучного інтелекту для управління професійним розвитком педагогів	4	4	2		10
Разом за модулем	8	16	6		30
МОДУЛЬ 2. Технології штучного інтелекту в освітній і науковій діяльності викладача					
Тема 2.1. Штучний інтелект у викладанні та дослідженнях: сучасні можливості й тренди	2	4			6
Тема 2.2. AI-інструменти у створенні та адаптації	2	6	2		10

освітніх ресурсів					
Тема 2.3. Використання генеративних нейромереж у науковій та освітній діяльності викладача	2	4	4		10
Тема 2.4. Штучний інтелект як фактор трансформації освіти: аналітика, прогнозування, розвиток компетентностей	2	2			4
Разом за модулем	8	16	6		30
МОДУЛЬ 3. Інтеграція штучного інтелекту в освітній процес і наукову діяльність: інструментарій, етика та безпека використання					
Тема 3.1. Моделі та стратегії інтеграції штучного інтелекту в освітній процес ЗВО	2	4	1		7
Тема 3.2. Академічна доброчесність і етичні виклики використання штучного інтелекту	2	4	2		8
Тема 3.3. Безпека даних і відповідальне використання AI в освіті та науці	2	2	1		5
Тема 3.4. AI-політика ЗВО: розроблення внутрішніх рекомендацій і практичних протоколів	2	6			8
Разом за модулем	8	16	4		30
Підсумкові заходи				залік	
Усього	24	48	18		90

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Управління професійним розвитком педагогів у кризових умовах: допомога штучного інтелекту

Тема 1.1. Теоретико-методичні основи управління професійним розвитком педагогів.

Ключові питання теми:

Поняття професіоналізації і професійного розвитку. Концепції і принципи професійного розвитку. Професіоналізм як результат професійного

розвитку. Трансформація професійного розвитку. Кращі практики професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Тема 1.2. Основи антикризового менеджменту.

Ключові питання теми:

Що таке криза. Види криз. Управлінські рішення для подолання кризи. Ресурси для подолання кризи.

Тема 1.3. Технології штучного інтелекту для управління професійним розвитком педагогів.

Ключові питання теми:

Платформи ШІ та їх призначення. Управлінські завдання, які можна вирішити за допомогою ШІ. Ефективність ШІ в подоланні кризи.

МОДУЛЬ 2. Технології штучного інтелекту в освітній і науковій діяльності викладача

Тема 2.1. Штучний інтелект у викладанні та дослідженнях: сучасні можливості й тренди.

Ключові питання теми:

Поняття, напрями розвитку та сучасні тренди штучного інтелекту. Потенціал ШІ для трансформації вищої освіти й наукової діяльності.

Приклади використання AI у навчальному процесі (інтелектуальні тьютори, віртуальні асистенти, аналітика навчання).

Застосування AI у дослідницькій діяльності: пошук і аналіз джерел, оброблення даних, моделювання результатів.

Інструменти AI для педагогічних, адміністративних і наукових завдань викладача.

Переваги, ризики та обмеження використання AI у ЗВО. Роль викладача у формуванні критичного ставлення до результатів, отриманих за допомогою ШІ.

Тема 2.2. AI-інструменти у створенні та адаптації освітніх ресурсів.

Ключові питання теми:

Можливості ChatGPT, Gemini, Copilot, Claude, Perplexity, Canva AI, Diffit та інших сервісів для створення навчального контенту.

Автоматизоване генерування навчальних текстів, тестів, завдань, рубрик оцінювання. Персоналізація освітніх ресурсів під рівень, стиль і потреби здобувачів освіти. Створення мультимедійних і візуальних матеріалів (зображення, інфографіка, презентації, відео).

Розроблення інтерактивних і адаптивних навчальних середовищ із підтримкою AI. Практичні прийоми поєднання ШІ-інструментів із LMS-платформами (Moodle, Google Classroom, LMS Adult Learning).

Критерії оцінювання якості освітнього контенту, створеного за допомогою AI.

Тема 2.3. Використання генеративних нейромереж у науковій та освітній діяльності викладача.

Ключові питання теми:

Принципи роботи генеративних моделей (GPT, Claude, Gemini, LLaMA, DALL-E, Midjourney, Synthesia тощо).

Текстові нейромережі у підготовці навчальних і наукових текстів: структурування, редагування, реферування.

Використання візуальних і мультимодальних моделей для створення навчальних і дослідницьких матеріалів.

Автоматизоване створення подкастів, відео та озвучення лекційних матеріалів. Практичні кейси використання генеративного AI у викладацькій діяльності.

Обмеження й особливості коректного цитування контенту, створеного ШІ. Методи верифікації результатів, отриманих нейромережами.

Тема 2.4. Штучний інтелект як фактор трансформації освіти: аналітика, прогнозування, розвиток компетентностей.

Ключові питання теми:

Вплив ШІ на зміст і структуру вищої освіти: нові ролі викладача й студента.

Аналітика освітніх даних (Learning Analytics, Data-Driven Education): можливості, алгоритми, інструменти.

Використання AI для моніторингу навчальних результатів і прогнозування успішності.

Формування цифрових, дослідницьких та етичних компетентностей викладача в умовах AI-трансформації.

Інтелектуальні системи підтримки управлінських рішень у ЗВО.

Технології відкритої науки й штучного інтелекту: нові перспективи для дослідників. Майбутні тенденції розвитку AI-освіти: персоналізація, автоматизація, інклюзія, сталий розвиток.

МОДУЛЬ 3. Інтеграція штучного інтелекту в освітній процес і наукову діяльність: інструментарій, етика та безпека використання

Тема 3.1. Моделі та стратегії інтеграції штучного інтелекту в освітній процес ЗВО.

Ключові питання теми:

Моделі педагогічного використання ШІ (TPACK, SAMR, DigCompEdu) у контексті вищої освіти.

Інтеграція ШІ в освітній дизайн та управління навчальними курсами. Адаптивне та персоналізоване навчання на основі ШІ. Інноваційні формати взаємодії «викладач – студент – ШІ». Технології підтримки навчання та оцінювання за допомогою штучного інтелекту. Управління якістю навчального процесу з використанням аналітики даних.

Практичні кейси впровадження ШІ у вітчизняних і зарубіжних університетах.

Тема 3.2. Академічна доброчесність і етичні виклики використання штучного інтелекту.

Ключові питання теми:

Принципи академічної доброчесності у цифрову добу. Авторське право і відповідальність за створений контент за участі ШІ. Етичні аспекти використання генеративних моделей (ChatGPT, Gemini, Copilot тощо). Проблема плагіату, маніпуляцій даними і фабрикацій результатів досліджень.

Прозорість і відтворюваність результатів при використанні ШІ. Формування культури етичного використання AI у викладацькій і дослідницькій діяльності. Роль викладача як наставника у формуванні академічної відповідальності студентів під час застосування ШІ.

Тема 3.3. Безпека даних і відповідальне використання AI в освіті та науці.

Ключові питання теми:

Основи цифрової безпеки та захисту персональних даних у роботі з AI-сервісами. Ідентифікація ризиків: витік інформації, зберігання контенту, несанкціонований доступ.

Механізми захисту навчальних і дослідницьких матеріалів від кіберзагроз. Відповідальне використання AI у хмарних середовищах і відкритих ресурсах.

Конфіденційність освітніх і наукових даних: регламенти, протоколи, рекомендації. Приклади політик безпеки даних у провідних університетах світу.

Практичні рекомендації для викладача: як мінімізувати ризики при роботі з AI-платформами.

Тема 3.4. AI-політика ЗВО: розроблення внутрішніх рекомендацій і практичних протоколів.

Ключові питання теми:

Поняття «AI-політика» та її роль у забезпеченні сталого розвитку університету. Визначення цілей, принципів і напрямів використання ШІ у ЗВО.

Алгоритм створення внутрішнього кодексу чи регламенту використання AI. Розподіл відповідальності між адміністрацією, викладачами і здобувачами освіти.

Кращі міжнародні практики політик ШІ в університетах (OECD, UNESCO, EUA).

Етапи впровадження політики: від пілотних проєктів до системних рішень.

Практичне завдання: створення проєкту внутрішніх рекомендацій або кодексу «Етичне використання ШІ у ЗВО».

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 28.09.2025).
2. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17> (дата звернення: 28.09.2025).
3. Про схвалення Концепції розвитку відкритої науки в Національній академії педагогічних наук України на 2024–2030 роки : Постанова Президії НАПН України від 22.08.2024 р. № 1-2/10-146. URL: <https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3373/> (дата звернення: 28.09.2025).
4. Про схвалення Стратегії розвитку сфери інновацій на період до 2030 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.12.2022 р. № 1230-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1230-2022-%D1%80> (дата звернення: 28.09.2025).
5. Рекомендації ЮНЕСКО про відкриті освітні ресурси (OER) (2019). URL: <https://unesco.org.ua/recommendation-on-open-educational-resources-oer/> (дата звернення: 28.09.2025).
6. Рекомендації щодо використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти / Міністерство освіти і науки України. Київ, 2024. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2024/04/16/MON_SHI_f-1.pdf (дата звернення: 28.09.2025).

Основна література

1. Кириченко М., Карташова Л., Сорочан Т. Управління професійним розвитком педагогів: технології штучного інтелекту. Освіта для цифрової трансформації суспільства : монографія. У 2 т. Т. 1 / за наук. ред. В. Кременя та ін. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. С. 168–182. URL: <http://surl.li/yrybzt> (дата звернення: 28.09.2025).
2. Луговий В. І., Драч І. І., Петроє О. М. та ін. Теоретичні та методичні основи модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України у контексті імплементації концепції «Відкрита наука» та повоєнного відновлення... : монографія / за ред. В. Лугового, І. Драч, О. Петроє. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 173 с. DOI: <https://doi.org/10.31874/978-617-7644-61-2-2023>. (дата звернення: 28.09.2025).
3. Освіта в епоху цифрових трансформацій : аналітична доповідь / Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/osvita-v-epokhu-cifrovikh-transformaciy> (дата звернення: 28.09.2025).
4. Сорочан Т. М. Про дослідження проблеми трансформації професійного розвитку педагогічних і науково-педагогічних працівників в умовах відкритого університету післядипломної освіти. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2023. 5(2). <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5235>. (дата звернення: 28.09.2025).

5. Спірін О. М. Цифрова трансформація освіти: виклики та перспективи. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. 82(6). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2021_82_6_3 (дата звернення: 28.09.2025).

6. Ethical guidelines on the use of artificial intelligence (AI) and data in teaching and learning for educators / European Commission. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2022. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2766/15121> (дата звернення: 28.09.2025).

7. Guidance for generative AI in education and research / UNESCO. Paris, 2023. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693> (дата звернення: 28.09.2025).

8. The European framework for the digital competence of educators (DigCompEdu) / Y. Punie (Ed.). Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. (Європейська рамка цифрових компетентностей для освітян : укр. переклад. URL: <https://assets.pubpub.org/d19323a0/51621539137118.pdf> (дата звернення: 28.09.2025)).

Додаткова література

1. Штучний інтелект для освітян : освітній серіал / Дія.Цифрова освіта. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/ai-for-educators> (дата звернення: 28.09.2025).

2. ШІ в освіті: практичне застосування : онлайн-курс / Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+AI_EDU101+2024_T1 (дата звернення: 28.09.2025).

3. Карташова Л. А., Кириченко М. О., Сорочан Т. М. Антикризисний менеджмент підвищення кваліфікації. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2020. 2(1). <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-1-7-9>. (дата звернення: 28.09.2025).

4. A practical guide to using AI in education / Jisc. 2024. URL: <https://www.jisc.ac.uk/guides/a-practical-guide-to-using-ai-in-education> (дата звернення: 28.09.2025).

5. Generative AI in Higher Education: The Tipping Point / Educause. 2024. URL: <https://library.educause.edu/resources/2024/6/2024-educause-horizon-report-generative-ai-in-higher-education> (дата звернення: 28.09.2025).

6. Generative AI and the future of higher education / QAA (The Quality Assurance Agency for Higher Education). 2024. URL: <https://www.qaa.ac.uk/news-events/publications/generative-ai-and-the-future-of-higher-education> (дата звернення: 28.09.2025).